

Όταν φεύγοντας πέρασαν παλούκια και χαντάκι,
 -στέρησαν τη ζωή πολλών των Δαναών τα χέρια-
 δίπλα στ' αμάξια στάθηκαν και πρόσμεναν με φόβο
 χλωμοί απ' την τρομάρα τους. Και ξύπνησε ο Δίας
5 πλάι στη χρυσόθρονη Ήρα στην κορυφή της Ίδης.
 Πήδησε ευθύς κι αντίκρισε τους Τρώες, τους Αργείους,
 εκείνους να τσακίζονται, αυτούς να καταδιώκουν
 κι ανάμεσα τους να γυρνά ο ρήγας Ποσειδώνας.
 Τον Έκτορα να κείτεται είδε μέσα στον κάμπο·
10 γύρω του ήταν σύντροφοι· βαριανάσαινε, αίμα
 ξερνούσε, πνοή δεν είχε· τρανός του είχε ρίξει.
 Τον είδε και τον πόνησε θεών, θνητών ο κύρης
 κι είπε στην Ήρα με οργή στραβοκοιτάζοντας την:
 «Ο δόλος σου ο άθλιος έβγαλε, αδάμαστη Ήρα,
15 τον Έκτορα απ' τον πόλεμο, τσάκισε τους ανθρώπους.
 Για το βαρύ το δόλο σου πρώτη θα μου πληρώσεις·
 θα σε χτυπήσω αλύπητα, το ξέρω δίχως άλλο.
 Ότι σε κρέμασα ψηλά δεν το θυμάσαι τάχα,
 ότι έδεσα στα πόδια σου δυο αμόνια, τα χέρια
20 σου έδεσα μ' ένα σχοινί χρυσό και που δε σπάζει;
 Κρεμόσουν απ' τα σύννεφα· στον Όλυμπο πονούσαν
 οι θεοί, μα να σε λύσουν τη δύναμη δεν είχαν
 γιατί έριχνα όποιον έπιανα ψηλά απ' το κατώφλι,
 ώσπου έφτανε πια ξέψυχος στη γη· μα ούτε κι έτσι
25 του Ηρακλή του άξιου με άφηνε ο πόνος,
 που με βοηθό σου το Βοριά στο πέλαγος το άγριο
 με θύελλες τον παίδευες, θέλοντας το κακό του,
 κι ύστερα τον ξεστράτισες στης Κως τ' αρχοντόνησι.
 Και από κει τον γλίτωσα, στ' αλογοθρόφο Άργος
30 τον ξανάφερα ύστερα απ' τα πολλά του πάθη.
 Θα σου θυμίσω όλα αυτά, τους δόλους σου να πάψεις,
 να δεις πως δε σε ωφελούν έρωτας και κρεβάτι,
 που μακριά απ' τους θεούς βρήκες να με πλανέψεις.»
 Έτσι είπε· κι η βοϊδομάτη τρώμαξε αφέντρα Ήρα
35 και λόγια ανεμάρπαστα γύρισε και του είπε:
 «Ας είναι μάρτυρες η Γη κι ο Ουρανός επάνω
 και το νερό που κρέμεται της Στύγας κι είναι
 ο όρκος ο πιο τρανός για τους θεούς τους τρισευτυχημένους,

το ιερό κεφάλι σου, του γάμου μας την κλίνη,
40 που δε θα έβαζα ποτέ στο στόμα δίχως λόγο:
 Με τη δική μου θέληση όχι ο κοσμοεπίστης
 τους Τρώες και τον Έκτορα βλέπτε και βοηθάει
 τους άλλους, μα η ψυχή του το θέλει και τον σπρώχνει
 να υποφέρουν βλέποντας εκείνους μπρος στα πλοία.
45 Ωστόσο εγώ θα πω σ' αυτόν τον ίδιο δρόμο τώρα
 να πάρει, μαυροσύννεφε, όποιον εσύ προστάξεις.»
 Έτσι είπε· χαμογέλασε θεών, θνητών ο κύρης
 και λόγια ανεμάρπαστα γύρισε και της είπε:
 «Αν στους θεούς ανάμεσα, βοϊδομάτη Ήρα αφέντρα,
50 μ' εμένα σ' όλα συμφωνείς, τότε ο Ποσειδώνας,
 ακόμη κι αν το ήθελε να πάρει άλλο δρόμο,
 σε ό,τι εμείς ορίζουμε θα έστεργε αμέσως.
 Ωστόσο, αν ειλικρινά μιλάς, μ' αλήθεια τώρα,
 πήγαινε αμέσως στους θεούς και πες να 'ρθουν κοντά μου
55 Ίριδα και Απόλλωνας, ο ξακουστός στο τόσο·
 να πάει στους χαλκοθώρακους τους Αχαιοούς εκείνη
 απ' τη μάχη να τραβηχτεί να πει στον Ποσειδώνα
 και πίσω στο παλάτι του αμέσως να γυρίσει·
 να σπρώξει κι ο Απόλλωνας τον Έκτορα στη μάχη,
60 να τον γεμίσει δύναμη, τους πόνους του να γιάνει,
 που του ταραάζουν την ψυχή, και τους Αργείους πίσω
 να στρέψει, τη δειλή φυγή βάζοντας στην ψυχή τους,
 να πέσουν φεύγοντας αυτοί στα πολύσκαρμα πλοία
 του Αχιλλέα· το φίλο θα ξεσηκώσει εκείνος,
65 τον Πάτροκλο· ο Έκτορας όμως θα τον σκοτώσει
 μπροστά από το Ίλιο, αφού πιο πριν εκείνος
 σκοτώσει πολλούς αντρείους, το γιο μου Σαρπηδόνα.
 Θα σκοτώσει τον Έκτορα μ' οργή ο Αχιλλέας.
 Θα διώξω έπειτα εγώ τους Τρώες απ' τα πλοία,
70 ωστόσο πια οι Αχαιοί με βουλή της Παλλάδας
 την πόλη την απόγκρεμη της Τροίας κυριεύσουν.
 Ως τότε ούτε σταματώ το θυμό κι ούτε αφήνω
 κάποιον θεό στους Δαναούς βοήθεια να προσφέρει,
 προτού γίνει το θέλημα του τέκνου του Πηλέα,
75 όπως του υποσχέθηκα την κεφαλή κουνώντας
 τη μέρα που η Θέτιδα προσπέφτοντας σ' εμένα
 τον πορθητή Αχιλλέα ζήτησε να τιμήσω.»
 Έτσι είπε· και υπάκουσε η λευκοχέρα Ήρα
 κι έφυγε προς τον Όλυμπο απ' τα βουνά της Ίδης.

στ. 1 παλούκια: τους πασσάλους που έκαναν τη διάβαση της τάφρου, γύρω από το τείχος των Αχαιών, ακόμη πιο δύσκολη.

στ. 3 δίπλα στ' αμάξια: οι Τρώες σταματούν, για να ανασυνταχθούν στο σημείο όπου είχαν αφήσει τα άρματα, κοντά στην τάφρο (Μ 85).

στ. 3-13 Στους στίχους αυτούς ο ποιητής αποτυπώνει με λεπτομέρειες το θέαμα που αντικρίζει ο Δίας μόλις αφυπνίζεται.

στ. 4 Και ξύπνησε ο Δίας: βλ. Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίας Ξ.

στ. 6 αντίκρισε: Στους στίχους αυτούς ο ποιητής αποτυπώνει με λεπτομέρειες το θέαμα που αντικρίζει ο Δίας μόλις αφυπνίζεται.

στ. 17 πρώτη: η τιμωρία θα επιβαλλόταν πρώτα στην Ήρα και ύστερα στους συνενόχους της, τον Ποσειδώνα και τον Ύπνο (βλ. ραψωδίες Ν και Ξ).

στ. 21-22 μα να σε λύσουν τη δύναμη δεν είχαν: αν και πονούσαν οι θεοί βλέποντας την Ήρα να υφίσταται αυτό το μαρτύριο, κανείς τους δεν τολμούσε να τρέξει να τη βοηθήσει.

στ. 36-39 Ο όρκος των θεών στη Στύγα, την πηγή του Άδη, θεωρούνταν ο πιο φρικτός όρκος των αθανάτων, γιατί τους θύμιζε το θάνατο και την απώλεια της αθανασίας σε περίπτωση επιπορκίας.

στ. 40 που δε θα έβαζα ποτέ στο στόμα δίχως λόγο: η Ήρα δεν ψευδορκεί, γιατί πράγματι δεν έβαλε τον Ποσειδώνα «να βλάψει τους Τρώας και τον Έκτορα» (στ. 41-42). Ο Ποσειδώνας ενήργησε μόνος του και η απάτη της Ήρας τον διευκόλυνε στις ενέργειές του. Να προσέξουμε όμως ότι η θεά δε συμπεριλαμβάνει την «απάτη» στον όρκο της.

στ. 54 πήγαινε: Η Ήρα, για να αποδείξει στον Δία τη διάθεσή της για συνεργασία, πρέπει να πάει στον Όλυμπο και να του στείλει την Ίριδα και τον Απόλλωνα.

στ. 56 κ.εξ. Ο Δίας απαριθμεί τις επόμενες ενέργειές του, ανακεφαλαιώνοντας έτσι το σχέδιό του (βουλή του Δία) μέχρι την αποκατάσταση της τιμής του Αχιλλέα, όπως υποσχέθηκε στη Θέτιδα. Από το στ. 69, όμως, αναφέρει γεγονότα που δεν περιλαμβάνονται στην Ιλιάδα, αφού το ιλιαδικό έπος τελειώνει με το θάνατο και την ταφή του Έκτορα.

στ. 71 με βουλή της Παλλάδας: εννοεί τον δούρειο ίππο: «του ξυλένιου αλόγου / τραγούδα μας το τέχνασμα που τόφκιασε η Παλλάδα / κι ο Επειός, και τόφερε στο κάστρο του Πριάμου / παγίδα του Λαέρτη ο γιος, οπλαρχηγούς γεμάτο / και κείνοι τότε κούρσεψαν την ξακουσμένη Τροία». (Οδύσσεια θ 492-495, μτφρ. Ζ. Σίδηρης, ΟΕΔΒ, 1981).